

LOD: van verwarring naar verbetering

Het project LOD is bedoeld om de informatieoverdracht binnen de BIM-werkmethodiek te verbeteren. Toch leidt het in de praktijk nogal eens tot verwarring. Van de definitie van LOD zelf tot de interpretatie van overgedragen informatie; Babylonische spraakverwarring is hardnekkig in de bouwkolom. TVVL geeft met het project LOD van de Triple BIM Community een aanzet tot verbetering. Installateurs, aannemers, constructeurs, opdrachtgevers, architecten, ingenieurs, toeleveranciers en dienstverleners gaan in een viertal bijeenkomsten het gesprek aan over problemen, oorzaken en vooral oplossingen. Samen bepalen zij hoe ze beter kunnen samenwerken aan informatie-uitwisseling om zo de voordelen van de BIM-aanpak te vergroten. Voordelen voor ieder individu én voor het geheel.

Eerste TVVL-sessie LOD bevestigt problematiek

Informatie-uitwisseling op overdrachtsmomenten bij BIM kan veel beter

Het feit dat LOD geen eenduidige betekenis heeft, belemmert de juiste implementatie ervan. In een bouwkolom die toch al kampt met verschillen van inzicht, waar men met verschillende brillen naar projecten kijkt, bevordert dat de samenwerking niet. En dat is juist wel het doel van BIM. Op overdrachtsmomenten in een project kan de informatie-uitwisseling stukken beter. Dat en meer concludeerden de deelnemers aan de eerste LOD-bijeenkomst van TVVL.

Op 21 maart waren 20 vertegenwoordigers uit de bouwkolom aanwezig bij de aftrap van het BIM LOD traject dat in totaal uit vier sessies bestaat. In de Kloosterhoeve te Harmelen probeerden ze in eerste instantie de problematiek te definiëren. TVVL-kenniscoördinator Jan van de Broek, Marco Breedveld van BIMpuls en verbeteradviseur Bas Koenderinck begeleidden de discussie.

Goede afspraken, betrouwbare informatie

Een goed BIM proces valt of staat met goede afspraken en betrouwbare informatie. Daar moet LOD aan bijdragen. Maar de term zelf geeft soms meer verwarring dan houvast. LOD kan staan voor Level of Definition, Level of Detail of voor Level of Development. Welke naam dan ook, LOD bepaalt welke informatie in de fases van ontwerp, bouw en beheerfase moet vastliggen. Hoe hoger het LOD-niveau, hoe meer informatie, en hoe specifiek deze informatie moet zijn. We hebben het dan over grafische informatie, maar ook over parameters, aantallen en beschrijvingen.

Tijdverlies en frustratie

In de praktijk is vaak niet duidelijk wat men onder een LOD verstaat, welke informatie partijen van elkaar verwachten. Daardoor ontstaat er geregeld discussie over wat men wel en niet in het BIM-model moet opslaan. Marco Breedveld na afloop van de eerste sessie: "We hebben vanavond gezien dat er heel verschillend wordt gekeken naar de term LOD, naar waar we het nu eigenlijk over hebben. Er is wel een gemeenschappelijke rode draad gevonden: in de overgang van de ene naar de andere fase gaat er veel fout en de kosten daarvan zijn enorm, net als het tijdverlies en de frustratie. Die overgangsmomenten zijn echt cruciaal. Als je daar door tijdsdruk overheen stapt, creëer je voor de hele keten verlies."

Correct overdragen

Bas Koenderinck vult aan: "We zien nu vaak dat partijen dingen dubbel doen of te veel doen op het verkeerde moment. Een engineer die al in een vroege fase een ontwerp maakt tot aan het laatste schroefje, terwijl dat detailniveau nog helemaal niet nodig is. Je maakt dan onnodig veel uren. En overdrachten zijn vaak meer verplichte nummers dan dat ze daadwerkelijk de juiste bagage leveren

voor de volgende partij. Een overdracht is pas een overdracht als beide partijen vinden dat er correct is overgedragen.”

Van probleem naar oplossing

De enthousiaste en veelzijdige deelname aan de sessie op 21 maart toonde aan dat de problematiek leeft, in de hele bouwkolom. Nu de probleemstelling in kaart is gebracht, komen in de tweede sessie - op 11 april - oorzaken en mogelijke oplossingen aan bod. In de derde sessie (16 mei) werken de deelnemers de gekozen oplossing(en) uit en gaan ze die in de praktijk toetsen. Sessie vier (20 juni) moet op tafel krijgen welke van de oplossingen werken en in welke vorm we die kunnen gieten om de praktijk te verbeteren. Uiteindelijk moet dit tot een bewezen en gedragen oplossing leiden. Kijk voor meer informatie op [https://www.tvvl.nl/bijeenkomsten/bijeenkomsten-detail/1866/tvvl-triple-bim-community-project-lod-\(vervolg\)/about#.XKssTJgzZaQ](https://www.tvvl.nl/bijeenkomsten/bijeenkomsten-detail/1866/tvvl-triple-bim-community-project-lod-(vervolg)/about#.XKssTJgzZaQ)